

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 198.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 18. DECEMBRA — THURSDAY, DECEMBER, 18, 1924.

LETNIK XXXIII.

Pametna beseda Coolidgea.

PREZIDENT COOLIDGE SE NE STRINJA Z MORNARSKIM TAJNIKOM WILBUROM GLEDE POVEČANJA MORNARICE.

Washington. — Prezident Coolidge se je odločil, da reče — stojte — tistim, ki na vse grlo vpijejo o vojni nevarnosti in zahtevajo, da bi ameriška mornarica bila enaka oni Vel. Britaniji in Japonski.

Prezident Coolidge je bil posebno ogorčen nad hujskarijo gotovih oseb, ki se vzne-
mirjajo, ali bolje rečeno si prizadevajo vznemirjati ameriško ljudstvo, da proti nevarnosti od Japonske, ker slednja gradi še vedno bojne ladje in manevrira ter se pripravlja na napad na Ameriko.

Mr. Coolidge je dejal, da tako govorjenje je v preteklosti povzročalo, da so države kar tekmovaly z oboroževanjem, kar je rodilo svetovno in tudi druge vojne.

Dalje je dejal Mr. Coolidge, da ako se bo Amerika spustila v tekmo z Japonsko v konstrukciji bojnih ladij, potem je možnost, da bo nastalo večje sovraštvo, kar bi imelo za posledico med obema državama — vojno. So gotovi elementi, ki hujskajo in agitirajo za vojno med Ameriko in Japonsko, tega se Coolidge dobro zaveda.

Mr. Coolidge se je postavil na stališče — na miroljubno stališče, namreč, da se spori z Japonsko poravnava mirnim putem. Vojna med Japonsko in Ameriko bi bilo nekaj groznega, grozna je že samo misel na to. Mr. Coolidgeova potrpežljivost poslušati na te hujskarije je minula in noče slišati nič o povečanju mornarice.

Nikakor se pa ne more Mr. Coolidge strinjati s zahtevo mornariškega tajnika Wilbura, ki je natvezil kongresu, da bo potreba \$100,000,000 letno skozi 20 let za vzdrževanje mornarice, da bi bila enaka Vel. Britaniji in Japonski. Mr. Coolidge se v to ne bo podal. Prišlo je glede vprašanja povečanja naše mornarice tako daleč med prezidentom Coolidgeom in Wilburjem, da ne bo nič čudnega, ako bomo v kratkem času slišali, da je mornariški tajnik Wilbur odstopil od svojega mesta iz kabineta. Pač pa je Mr. Coolidge na stališču, da naj se drži naša mornarica v dobremu stanju in na taki višini, katera je bila določena na washingtonski razoroževalni konferenci.

Iz tega imamo jasen dokaz, da se tukaj gre le za "profite" interesentov, da bi si namušili žepce, izzvali vojno in zopet pahnili svet v revščino, iz krvi nedolžnih žrtev pa zidali palače.

Bandit pobil žensko do nevesti.

Chicago, Ill. — Mrs. Louise May, služkinja pri A. B. Geiger na 7621 Eastlake, je bila tepena do nezvesti od nekega maskiranega bandita, kateri je vdril v stanovanje in odnesel zlatnine in gotovine za približno \$5.000. Po izpovedi služkinje je prišel bandit v kuhinjo ko je bila ona sama doma in jo zaprl v prostor

RAZNE VESTI.

Washington. — Agenti justičnega oddelka iz Washingtona so prišli v Chicago, kjer so pričeli z inventarjem v skladišču na W. 39. in S. Wood cesti, od koder je izginilo kakor je bilo že poročano, 385 zabojev žganja. V zvezi s tem inventarjem bo tudi pregled rekordov maršala.

Kansas City, Mo. — Štirje bivši zvezni prohibicijski agenti so bili obdolženi "grafa" za kar so bili obsojeni na dve leti ječe v zvezni jetnišnici, poleg tega pa tudi kaznovani vsak za \$2,000 v gotovini.

Chicago, Ill. — Mrs. Josephine Cozad, 6148 So. Troy Str., je padla iz petega nadstropja iz svoje sobe v Augusta bolnišnici in bila na mestu mrtva. Ni se pa moglo dognati je li bila nesreča ali samomor. Stara je bila 34 let.

Baltimore, Md. — Theodore Frank Appleby, poslanec tretjega okraja N. J. je bil operiran v John's Hopkins bolnišnici in takoj po operaciji umrl.

Tokio. — Kakor je bilo že poročano, da se je potopil parnik Kwanto v viharju, kateri je divjal na morju več dni, se danes naknadno poroča, da je zgubilo pri tej nesreči 40 oseb življenje.

Chickasha, Okla. — James Higgeson, star 62 let, sprovednik osebnega vlaka St. Louis in San Francisco železnice se je zadušil, ko sta se dva voza vnela in je pomagal reševati potnike iz dimu in plamena, sam pa ostal na mestu nesreče mrtve.

Dresden, Nemčija. — Mestni svet v Dresdenu je glasoval z rezultatom 35 proti 26, da se pokoplje vsakega, ki umrje v mestu na mestne stroške.

Peekskill, N. J. — Štirje dečki v starosti 10, 11, 12 in 13 let so utonili, ko so se nahajali v Depew parku na ladu. Kateri se jim udere in ker ni bila pomoč pri rokah, so vsi štirje utonili.

Dunkirk, N. Y. — Kanitan H. W. Horake iz Clevelanda in šest ribičev se je nahajalo v hudem viharju in meteu v ribiškem čolnu "Helene" na Lake Erie skozi tri dni. Ne da bi vedeli kje da so brez hrane in kurjave. Ko je vihar nekoliko ponehal so se približali kraju med Buffalo in Dunkirk. Njih obleka je bila popolnoma striena od ledu.

Petoskey, Mich. — Svetilnik na pomolu v Petoskey je voda odnesla ob hudem viharju in snežnem meteu. Dejali so, da je bil to eden najhujših viharjev kar jih pomnijo.

Chicago, Ill. — Godfried Pearson, star 55 let, slaboumen, kateri je šele pred kratkem bil poslan v Dunning bolnišnico je umrl na posledicah, ko ga je neki San Greco, kateri je tudi slaboumen udaril z lopato po glavi med delom ko so metali premog iz voza.

Sydney. — Prof. David, znameniti geolog in raziskovalec, je izjavil, da ima Avstralija olja za kurjavo še za dva tisoč let. Rezerve premoga v Avstraliji je po njegovem mnenju 35,000,000 ton.

POTEK OBRAVNAVE V MOUNT VERNON, ILL.

Mrs. Sweetin zanikuje svojo prvotno izpoved.

Mount Vernon, Ill. — Elsie Sweetin je obrnila svojo prvotno izpoved, da je kriva zastrupljenja svojega soproga in sicer obtežljivo za pastorka M. Highta, kateri je tudi obdolžen umora svoje žene.

Obtoženka je dejala pri obravnavi, da jo je pastor pregovoril, z grožnjo, da ju bo ljudstvo linčalo, ako ne izpove, da je ona izvršila umor. Dejala je tudi, da je bila, ko je podala svojo prvotno izpoved strašno mučena s izpraševanji časniških poročevalcev, ki so jo mučili od polnoči do jutra. Na to so pripeljali pastorka v njeno sobo in ju pustili sama, nakar so prosekator in drugi tozadevni uradniki prisluškovali. Pri tej priliki je rekel pastor: Najbolje je, da rečeš, da si Ti umorila svojega soproga, ker sem jim tudi jaz tako dejal. A ona je odvrnila, da to ne reče.

S tem je Mrs. Sweetin v toliko zmagala, da se njena prvotna izpoved ovrže.

Bodočnost Nemčije v rokah katoličanov.

Berlin. — Po zadnjih poročilih iz Nemčije posnemamo, da bo najbrže dana naloga formiranja novega kabineta kancelarju Marxu.

Poročilo tudi pravi, da leži bodočnost Nemčije v rokah katoličanov, tako tudi vprašanje, bo-li republikanska ali monarhistična vlada v Nemčiji.

V ponedeljek dne 15. t. m. je prezident Ebert vzel v naznanje rezignacijo kabineta. Ebert je nagovoril kancelarja Marxa, naj ostane na mestu še toliko časa, da se najde novi kancelar.

Kakor menijo, bo poizkušal Marx formirati kabinet bloka leve, katerega tvorijo republikanci. Ako bi na ne mogel formirati republikansko vlado, bo poizkusil z monarhističnem blokom, kateri, kakor pravi poročilo bi imel dovolj članov, da bi lahko kljubovali vsem napadom od strani republikancev. V temu slučaju bi vsi katoličani, ker oni nasprotujejo monarhistom, odstopili od bloka, kar bi strmoglavilo vlado.

Republikanske stranke zapuajo republik vdanim centralistom in se zavedajo, da bi bilo v interesu republikanske stranke, da ostanejo katoličani na krmilu, ker oni so sposobni krmariti ladjo nemške države.

Koze v Minneapolis.

Minneapolis, Minn. — Od tukaj poročajo, da so se pojavile v mestu koze in je v 48 urah umrlo 16 oseb za to boleznijo. Nadalje se poroča enajst novih slučajev.

London. — Od tukaj poročajo, da napadajo v Jugoslaviji organizirane bande Albance na večih krajih severne Albanije, katero poročilo se pa uradno zanikuje kot neresnično in da vlada popolen mir po vsej Albaniji.

Iz Jugoslavije.

P. P. REŽIM HOČE NA PROTIZAKONIT NAČIN DOBITI DRŽAVNI DENAR ZA VOLILNI FOND. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Poizkus priti do denarja za podkupovanja.

Poročano je že bilo o načinu, kako poskuša priti vlada do denarja za podkupovanje volilcev. Sklenila je, da odobri pod firmo za popravila cest kredit sto milijonov kron izven v proračunu določenih kreditov. Ker pa je za vse take sklepe potrebna odobritev glavne kontrole, je ta razpravljalna o tem sklepu in je na svoji seji odbila to vladno zahtevo, češ, da je protizakonita. S tem je sedani vladi vdarjen žig korupcije in na protizakonitega razpravljanja in razmetavanja državnega denarja, od najvišjega mesta. Finančni minister Stojanović pa je izjavil, da bo vlada izvedla svoj sklep ne glede na to, da je glavno kontrola zahtevo odobrila. S tem je minister sam odkrito priznal, kako je treba taksirati to njegovo dejanje. Odgovor bo pa dal novemu parlamentu. Prepričani smo, da se sedaj ne bo izmuznil, kakor se mu je to posrečilo pod homogeno radikalno volivno vlado, ko je skupščina tako zapravljala ljudskega denarja odobrila pri zadnjih volitvah z volebsrbskimi glasovi, ker Radić ni pristojal že takrat, bi Stojadinović moral dati že takrat temeljit odgovor ne samo parlamentu, temveč tudi drugje.

IZPRED SODIŠČA.
Bolnih prešičkov se ne sme "šenkovati."

to je izkusil posestnik Jožef Babnik v Dravljah. Zgodilo se je namreč, da so zalagali v Šiški neko Ano Trojanškovo, ki je peljala mladega prešička, ki je že malo smrdel. Zagovarjala se je žena, da ga pelje k starinarici Pauholzerjevi, kjer ga bo prodala za kosti. Dva dni nato pa so zvedeli, da je dobil podobnega prešička, ki je bolehal na rdečici delavec Kolar. Obema je dal prešičke posestnik Jože Babnik iz Dravelj. In tako so prišli vsi trije pred sodnika. Trojanškova se je zagovarjala, da je hotela prešička prodati za kosti in je bila oproščena. Kolar, že star, siv mož, je dobrodušno izpovedal takole: "Ja res je, gospod sodnik, dobil sem 5 kg. težkega pujska, pa sem ga snedel." Sodnik: "Pa ste še zdrav, ta puisek je bolehal za rdečico?" Kolar: "O sem, gospod, pa še bi jedel take pujske, samo če bi jih dobil. Za ušesom je bil malo rdeč, pa to nič ne de, boljše je vseeno kot pa sam krompir." Tudi Kolar je bil oproščen. Slabše pa se je godilo Babniku. Obsojen je bil kljub vsem ugovorom po paragrafu 431, ker je dal v promet prešiča, ki sta bila nevarna javnemu zdravju, na 150 Din globe ali v slučaju neiztirljivosti na 3 dni zapora in mora plačati seveda tudi vse stroške.

Dobro jih je potegnil.
Prišel je v Ljubljano iz Hercegovine in se je izdajal za sina bogatega veletrgovca. Ker je bil elegantno obleden

in se je visoko nosil in je tudi znal dobro lagati, se mu je posrečilo, da je izvalil od raznih hotelskih in gostilničarskih uslužbencev razne zneske posojila in je tudi na upanje dobro jedel in pil. Vozil se je v fajakarju in je hodil tudi v bar. Da podpre svoj kredit, je poslal sam sebi brzojavko, v kateri mu javlja oče, da mu je nakazal po pošti kar 160.000 Din. Tak mož, ki dobi naenkrat toliko svoto, ima seveda respekt in kredit. — Toda končno pa se je vrle ubil in moža so prijeli. Ugotovili so, da je ta možakar vse skupaj pošteno potegnil. Pečal se je s tem, da je kupoval od tihotapcev razno blago in ga je naprej razpečeval. V resnici je mož naveden seljak in je trdil, da ima res 15 jutrov šume, kar pa še tudi ni dokazano. Mož je krivdo deloma priznal in njegov zagovornik je ugotavljal, da še ni vsak goljuf, kdor ostane dolžan. Obsojen je bil radi te "potegnitve" na dva meseca ječe in mora vrniti vse prijavljene dolgove raznim natakaričam. Oproščen pa je bil, da se je po Ljubljani brez posla potepal in sicer samo radi tega, ker dobiva mož kot invalid invalidsko pokojnino.

Svojo ženo umoril in obesil.

Na Selah pri Zgornji Poskavi je imel posestnik Simon Mlaker, po domače Orteg, krasno posestvo, katero pa je po prevratu v par letih poglaval skozi grlo. Moral je nato s številno družino služiti v Kamnici pri Mariboru za viničarja. Od tam je vozil v Maribor mleko za svojega gospodarja. Alkohol pa je imel Mlakerja, očeta sedmero otrok, že tako v oblasti, da je izkupiček za mleko mesto, da bi ga izročil gospodarju, sproti zapil. S tem je zopet zgubil svojo službo. Z ženo, pridno in delavno življensko družico ter otroci, od katerih je (Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne svese s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali na željo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lireh so bile večkrat sledenče:

Skupno s poštne:	
500 — Din	\$ 8.15
1,000 — Din	\$ 15.95
2,500 — Din	\$ 39.75
5,000 — Din	\$ 79.00
10,000 — Din	\$157.00
100 — Lir	\$ 5.10
200 — Lir	\$ 9.85
500 — Lir	\$ 23.75
1,000 — Lir	\$ 46.25

Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. / nad 2,000 Lir poseben popust.
Ker se cena denarja častoka menja, dostikrat docela nepriladna, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljstve na željo po cenah onega dne, ko n sprejmemo denar.
DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICIL PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.
Vse pošiljstve naslovite na — **SLOVENSKO BANKO**
ZAKRAJŠK & ČEŠK
70-82 AVE. NEW YORK, CITY

AMERIKANSKI SLOVENEČ

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

— PUBLISHED BY: —
Edinost Publishing Company
 1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
 Telephone: Canal 0098.

Cene oglasov na zahtevo. Advertising rates on application.

MARČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879."

Polom fašizma v Italiji se bliža.

Kdo se ne spominja, kako z velikanskim pompom je bila izvedena fašistovska organizacija v Italiji. Z neverjetno teatraličnimi sredstvi in nasilstvi je vspešno fašizmu priti na krmilo ter zadiviti vse svet nad velikimi vspehi, ki jih je dosegel veliki igralec Mussolini. V nekaj tednih je ležala cela Italija pred tem velikom, nihče se mu ni upal ugovarjati in zločinstva njegovih najzvestejših so ostala nekažnovana in še celo poveljčana. Kdor se ni upognil njegovi volji je bil uničen za vedno.

Toda, danes ni več videti v Italiji tega navdušenja za nasilni fašizem, ki je povzročil tudi toliko zverinskih nasilstev nad nedolžnimi Slovenci, ki ječe pod kruto peto Italije. Danes je že na vidiku dan obračuna. Ljudska volja je močnejša, kakor vsako nasilstvo in še sleherni nasilnik se ji je moral umakniti. Tudi italijanski fašizem preživlja ravno v zadnjih dneh najtežje krizo, iz katere ne bo našel izhoda.

Diktatorja zapuščajo njegovi pristaši ter prihajajo v opozicijo. Dosedanji opoziciji socialistov se je pridružil tudi znani politik Giolitti, kateremu bodo v kratkem sledili drugi. Tudi Italija mora priti do pravega parlamentarnega reda in dela v političnem življenju.

S tem pa bo zmanjkalo italijanskemu diktatorju Mussoliniju tal in ljudska volja bo končno prišla na površje.

Vojaška diktatura na Španskem v škripcih

Kljub vsem poročilom, ki prihajajo v svet preko stroge vojaške cenzure iz Španije je jasno, da so španski militaristi doživeli v Maroku velik fiasko. Vse izgleda kljub ugodnim poročilom, da je poraz španskih čet popoln. Španske čete se na tistem umicejo nazaj v Španijo in splošni umik vsega vojaštva nazaj k obali ni več tajna stvar.

Umik je pospešilo revolucionarno gibanje v Španiji; ljudstvo se ni moglo ogreti kljub vsej propagandi za bojevanje v Maroku, za katero je žrtvovalo tekom let ogromen krvni in materialni davek. Revolucionarni agitatorji so imeli radi tega lahko delo in danes je opaziti v celi Španiji nevarno vrenje proti vojaški diktaturi, ki jo je uvedel general Rivera.

Vlada sicer skuša zatreti s silo ljudski odpor. V par dnevih je bilo v Španiji ustreljenih nad 100 ljudi radi upornega gibanja. A to je ljudstvo le še bolj razburilo in sedanji režim se drži na površju le z največjim nasiljem.

Sedanja vojaška vlada, kateri načelujejo izključno sami militaristi, sloni na samih bajonetih. Toda tudi ta opora je vsak dan slabša. Tudi med vojaštvo prihaja polagoma duh spoznanja in ko si ta osvoji voja-

ške duše, bo vojaški diktaturi spodmaknjen fundament in bo padla. Njeno mesto pa bo zavzela vlada ljudstva, ki bo taka, kakoršno si bo ljudstvo samo izbralo.

Tako je prav Pittsburžani!

Pred par dnevi smo objavili dopis iz Pittsburga, Pa. s katerim naznanja dopisnik protestni shod proti radikalnemu, rdečemu in brezverskemu časopisu. Mi od naše strani odkrito povedano, smo se večkrat čudili našemu dobremu ljudstvu, da tako nezaslišano umazanarijo trpi in zraven še podpira. Kar so nasprotni listi prinašali tekom zadnjih dveh let proti veri, duhovnikom in vsem kar je bilo še katoliškega ni bilo več čtivo, ampak čisto navadno smrdljivo blato. In naše ljudstvo je te duševne odpadke uživalo potom čitanja. Ko smo včasih prišli v dotiko s kakim slovenskim duhovnikom in smo ga opozorili na to umazanarijo, je vsak odkimal, da taka umazanarija ne zasluži stvarnega odgovora.

A vendar hudičevi hlapci, ki so se udinjali tej nezaslišani umazanariji so pri tem dobivali le še večji pogum, češ, tako znamo, da se nam še nobeden ne upa odgovoriti. Tako je šlo naprej in tako še gre.

Toda vsaka mera je enkrat polna in tako je polna tudi mera našega potrpežljivega slovenskega ljudstva v Ameriki. Iz poštenih slovenskih src se že čuje ogorčen in odločen protest. Pittsburški Slovenci so živ dokaz temu. In tako bodo sledile še druge naselbine in dan trdega obračuna prihaja za naše umazano radikalno rdeče časopisje.

Vi vrli in odločni pittsburžani pa pokažite ostalim rojakom po Ameriki pot, potom katere se pride nasproti tej nezaslišani umazanariji našega rdečega časopisja, ki je omadeževalo že našo narodno čast pred ameriško javnostjo!

Sheboygan, Wis.

Goljufija! Ja sama goljufija, tako kričijo sedaj po volitvah dopisniki Presnete, pa tudi dopisnice ali dopisovalke Presnete pravijo, da so stare stranke ogoljufale za veliko milijonov glasov Lafolleta, ki je bil slučajno kandidat po njihovi volji. Prav zares, človek se kar ne more načuditi, da je s tako večino zmogel zmagati ravno v Chicagu, ta presneti Kulič.

Saj vendar veste ljudje božji, da je Presneta, porabila cele kolone na prvi in tudi na zadnji strani v prid našemu senatorju iz Wis. Vrag ga vedi kaj bi bili Presnetovci vse napisali sedaj po volitvah, ko bi bila ta uboga mala Edinost in njen revni možiček. Amerikanski Slovenec, napisal toliko za Kuliča, kot je Presneta, za senatorja iz Wis. Potem pa bi bil izvoljen senator iz Wis. Ah, hvali Boga, pater Zakrajšek, da se to ni zgodilo, temu bi bil prav gotovo vzrok Ti, da si vsi vemo, da je "advertisement" v tej mogotni Presneti, prav slab. To se je pokazalo pri zadnjih volitvah v tem presnetim mestu ki, Či-ka-ga, tam dol na Lawndale cesti.

To pa še ni vse. Presneta je list naklonjen delavcu. Ako je kateri čitatelj Presnete, slučajno brez dela naj si kar

hitro naroči stroj za pletenje nogavic, pa bo kmalo obogatel tudi pod vladno Kuliča. Samo pogledajte oglaš, ki ga prinaša Prosveta za The Auto Knitter Hosiery Co., potem pa naj še kedo reče, da ni list Prosveta namenjen izključno izobrazbi slovenskih Janezov, tiste vrste, ki se ob vsaki priliki trkajo ne prsih, da je list Prosveta edini delavski list.

Parkrat sem že tudi videl pravašnja v koloni, ki teleta bita. Ali je že Edinost, plačala obljubljeno nagrado 500 boksov, za dokazano ji laž? Dosedaj, da si sem vedno pazil zaslediti dokaz. Se mi to še ni nosrečilo. Dopisnik, ki misli, da je bil dokaz priobčen v javnosti bi mi prav vstregel, če bi mi ta dokaz poslal. Nadalje sem enkrat opazil v ravno tej koloni, ki Teleta Bit, da so vsi dopisi v Edinosti skovani v farovžih, s pomočjo "farjev," ali z vplivom "farja." Kadar mi prosvetovci dokažejo, da so moji dopisi skovani v farovžu ali pa pod vplivom "farja" jim prav rad plačam nagrado 500 boksov. Zanimljivo naj si pa, da sem imel dosti prilike spoznati možake njihovega kova in tudi prav dobro vem, da se tam do li na Lawndale, norabi dnevno več vina kot črnila.

Hej! Mr. Mimogrede. Kaj pa Peter, tam iz Noviga Jor-

ka, ali je že odgovoril na stavljena vprašanja glede Zeksarjevega očeta in njegovih družinskih razmer, itd.? Ali bo tudi vzel vzgled Prosvetovcev? Dragi mimogrede. Ali se ti ne zdi, da imajo pri S. N. P. J. pravo kraljevsko in cesarsko vladno, da si so proti vsej tej sodrgi. Čitaj ta le članek in sodi potem sam!

"Glasom sklepa gl. izvrševalnega in nadzornega odbora S. N. P. J., ki je bil sprejet na tri mesečni seji meseca oktobra t. l., je za mesec dec. 1924. razpisan izvanredni asessment za pokritje primanjkljaja v upravnem skladu, kateri je nastal z ustanovitvijo lastne tiskarne in povečanjem jedrnatih uradov. Vsaki član toraj plača za mesec dec. 1924. \$1.00 izrednega asessmenta, kar gre v upravnem skladu. To velja za stare in novo pristopljene člane in za članice, ki so zavarovane samo za posmrtnino. Društvene tajnike prosimo, da pazijo na to, da se od vsakega člana pobere za mesec dec. po \$1.00 kot izredni prispevek za pokritje primanjkljaja v upravnem skladu. Vsak član mora plačati izredni asessment obenem z rednim asessmentom in društveni tajniki ne smejo sprejeti rednega asessmenta od člana, ki neče plačati izrednega asessmenta. — Ali ni to prav kraljevski ukaz? Kedor se neče pokoriti par buticam, ki sedijo okrog korita S. N. P. J., ta lahko gre vragu piskat, pa če je prav član jednote od ustanovitve!"

S tem pa so pokazali tudi pravo lice ljubice Prosvete. Pokazali so, da je tam vedno tisto, kot pred par leti. Namreč luknja, nekdo se je zadnjič že jezil, da bi morali tudi tisti tisočji članov, ko ne marajo za Prosveto plačati naročnino. Glavni in izvrševalni odbor naj jim kar zapove, pa bojo morali storiti po njegovem ukazu?

A. B.

Brooklyn, N. Y.

V listu Glas Naroda števil. 281 berem dopis iz N. Berga, N. J. s podpisom Arthur Serdoč. Da bi znal, da je celo brzozmešal A. Serdoč skupaj bi gotovo ne odgovarjal. Ker mi je na iz gotovih virov znano, da sta mu pomagala, po celi pretekli noči nekdanji predsednik in tajnik dr. "Danice" in njegovi kolega kronični nianec Peter Zgaga, zatorej odgovorjam sledeče:

Povej s kom obučieš, pa bom vedel kdo si. Jasno tudi dokazuje Tvoje lastno priznanje, ko praviš: "zadnje dve leti sem ostal pri društvu samo zato, da sem branil preganjance, nazadnje sem bil pa tudi sam pregnan."

Društvo "Danica" obstoji že sedem let. Da je imelo od začetka svoje težkoče, to si lahko vsak sam predstavlja. Saj še podporni društva imajo težkoče, kaj še le pevski in dramatični, zlasti ako imajo dosti takih članov, kot si bil Ti!

Pet let je bil pri društvu mir in sloga, oz. dokler so člani pevskega cerkvenega društva pustili, da se je po Glasu Naroda sramotilo od dneva

do dneva slovensko cerkveno občino, cerkveni odbor in župnika, toliko časa je bilo vse dobro. Toda svač sila do vremen. In ko je članstvo "Danice" postavilo mejnik — do tu pa ne dalje, si bil Ti prvi, ki je začel lajati na ta mejnik.

In ko se je znašlo, da je pevovodja dr. "Danice" drugi Peter Zgaga v Brooklynu, ga je društvo odslovilo, si bil zopet Ti prvi, kateri je bevskal na članstvo.

Da pa nisi bil izgnan od društva se lahko zahvališ članstvu "Danica," katero ima še toliko časti v sebi, da se noče prepirati s takim nemaničem, kakor si Ti!

Da si bil natančen nadzornik to znam, dobro bi pa bilo za društvo, ako bi bil tudi dober blagajnik. Ako si bil kot nadzornik na mestu, zakaj nisi bil tudi potem, ko si bil blagajnik, ko je bivši predsednik zahteval pravnim potom, da se da kniga bivšega tajnika in blagajnika sodnijskim potom predložiti, si bil Ti prvi, kateri se je zoperstavljal članstvu. Zakaj? morda zato, ker si se zbal priti s Tvojimi lažmi pred sodnika.

Ako se je pri zadnji društveni seji sklenilo, da se odslovi Sakserjevega agenta od društva in da je bilo trinajst glasov za odslovicev proti sedmimi ti jaz ne morem pomagati, ako nisi vedel, ali je dan ali noč — da si članstvu voščil lahkonoč ob polдне. Sicer pa mislim, da ti sploh ne veš kedar je dan!

Pa še nekaj. Ti si tretji, kateri zahteva denar nazaj. Prvi je bil Sakser, kateri je daroval pred petimi leti za čast božjo pokojnemu Rev. Stanislavu Drevo \$200. in sedaj pa, ko se je z Bogom sprl zaradi Francke zahteva od brooklynške cerkvene občine \$250. nazaj. Drugi je John Končan, kateri je daroval pred osmimi meseci za brooklynško cerkev \$50., da bo še nadalje lahko igral na čast Božjo po \$4.00 na pol ure. In tretji si ti kateri je obljubil \$25.00 (dal samo \$10.) in še sam ne veš komu!

Mi na, kateri smo res kaj darovali za našo bodočo cerkev, kateri smo še danes navdušeni za svojo cerkev in smo jo pripravljali podpirati, ako enkrat naš prevzvišeni škof izreče odločilno besedo, ako pa nam ne dovoli, potem dobimo nazaj vse, kar smo darovali v ta namen. In tedaj tudi Ti lahko prideš po tvojih \$10. boš vsaj po dolgem času zopet enkrat lastnik desetih dolarjev. Do tedaj pa lahko trobiš v Saksarjev rog in se držiš od cerkve proč, saj nisi Ti prvi, katerega je Sakser s njegovim trobilom spravil proč od cerkve! Toliko za danes. Ako bo treba kaj več, sem pa še vedno na razpolago!

Martin Murn, eden od trinajstih.

Ako Tvoj sosed ali prijatelj ni naročen na A. S. in Ed. skrbi, da se nanj naroči!

MINNESOTA.

(Konec.)

Na Evelethu, ki je nekaka centrala vsega železnega okrožja je več jako uglednih naših rojakov, ki vodijo z najboljšim vspehom svoje trgovine in obrti. Mesto šteje kakih 7500 prebivalcev. Slovenska narodnost tudi tukaj tvori večino, vendar nimajo toliko političnega vpliva, kakor ga imajo naši rojaki po nekaterih mestih na Rangu. Sedaj imajo menda le par oseb v mestni vladi. Mr. Brinc je mestni odbornik. Druga važnejša mesta so pa v rokah drugih narodnostij. Glede Gilberta pa ne morem podati

v tem oziru nobenega poročila, ker se nisem zadostno informiral radi prekratkega obiska.

Še eno je, kar sem pozabil omeniti doslej. V mestih Eveleth, Ely, Chisholm, Hibbing, Virginia in menda tudi Aurora in Gilbert so pri denarnih zavodih t. j. bankah tudi večinoma tu pa tam Slovenci zraven, kar je z gospodarskega stališča zelo v čast našim podjetnim rojakom na Rangu. Slovenci so bančni direktorji, uradniki itd.

Dne 24. julija sva obiskala Chisholm in Hibbing vozeč se proti Duluthu. Tu sva se mudila le par ur in sva imela priliko srečati le Mr. John Sterleta znanega navdušenega moža na Chisholmu in pa

Mrs. Barbaro Globočnik vrlo in delavno zastopnico naših listov. Obiskala bi bila rada tudi č. g. župnika, ki ga pa slučajno ravno ni bilo doma.

Mesto Chisholm se nahaja na jako lepem kraju in mesto se z vsakim letom bolj širi. Pri zadnjem štetju l. 1920. so našli v Chisholmu neka 9,040 prebivalcev. Sedaj se sodi, da mesto šteje, kakih 9,300 prebivalcev. Slovenska naselbina je jako močna, tu imajo več slovenskih podporin in drugih društev. Imajo lepo urejeno slovensko župnijo sv. Jožefa, kjer nastiruje č. g. J. E. Schiffrer. Glede političnega vpliva Slovencev se tudi tukaj radi prekratkega časa nisem zadostno informiral in radi tega mi ni mogo-

če kaj o tem pisati. Vem na, da je že bilo v raznih mestnih uradih več naših rojakov, po čemer se lahko sodi, da tudi tukaj naši rojaki ne zastajajo za drugimi naselbinami na Rangu. Slovenci vodijo tudi tukaj več iako dobrih trgovin in podjetij.

Hibbing je bila zadnja naselbina, ki sva jo obiskala na potu proti Duluthu. Hibbing je pa že večje mesto, ki šteje okoli 16,000 prebivalcev. Mesto leži na jako lepem kraju nekaj milj zapadno od Chisholma. Tu sva se sešla samo z enim mladim Slovincem, ki je zaposlen kot bančni uradnik na neki banki. Mudeč se komaj tri četrt ure sva odhitela z busom na-

prej proti Duluthu. Ako bi bil nama dopuščal čas, bi se bila pomudila vsaj kak dan na Chisholmu in Hibbingu. Toda bil je že četrtek popoldan in Mr. Grdina je moral biti v nedeljo že na daljnem divjem zapadu v Pueblo, Colo. na kat. shodu.

Ker sva imela zvečer še par ur časa v Duluthu, sva stopila hitro še v slovensko naselbino v New Duluth, kjer sva obiskala tamošnjega društvenega predsednika društva K. S. K. J. Mr. Grdina je še tisti večer odšel naprej, jaz pa sem počakal v Duluthu prihodnjega dne in odšel nazaj v Chicago.

To so nekaki spomini, katere sem objavil zato, ker sem na prošnjo marsikaterega

minnesotčana obljubil, da bom Minnesoto nekoliko opisal. To sem storil v kolikor največ sem mogel na podlagi informacij, ki so mi jih izročili ustmeno, ko sem zadnje poletje Minnesoto obiskal. V enih krajih sem morda prav zadel v drugih ne, zakar pa prosim, da se mi oprostijo. O enih naselbinah sem morda več pisal kot od drugih, to je pa samo zato, ker so mi razmere dotičnih naselbin bolj znane kot od drugih. Vsaka beseda je napisana z najboljšim namenom, da bi Minnesoto in vse naše rojake, ki so kedaj, in one ki še sedaj živijo v okvirju njenih meja, predstavila vsej slovenski javnosti v Ameriki, pa tudi onkraj morja našim bratom in sestram Minnesotčanje zdravstvujete!

Iz življenja in sveta.

DRZNO TIHOTAPSTVO V TRSTU.

Pred nekoliko dnevi je financa v stari tržaški prosti luki prišla na sled zelo drzne tihotapstva. Ne mislite pa, da je to razkritje plod kake posebne rojene prebrisanosti, bil je le gol slučaj, če ni bila vmes celo kaka ovadba. Zgodilo pa se je takole:

Kakor je znano, ali pa tudi ne, se v stari prosti luki iztekala v morje dva potoka: "Martežin," ki prihaja iznad Barkovelj ter teče pod Miramarsko cesto in južnim kolo-dvorom ter se izteka v morje med hangerjema št. 24 in 25, in pa znameniti "Ključ", za katerega se danes Lahi nima-ju drugega imena kakor "Ključ" ali pa še bolj značilno "patoc" in ki teče pod ulicama Giulia, Cesart, Battisti (prej Stadion), Carducci (prej Torrente, tj. hudournik). Ghega. Geppa, pod železniškim skladiščem v prosti luki ter se steka v morje med hangerjema 1 A in 3.

Kakor se zatrjuje, je financa v zadnjem času hotela pregledati podzemeljske rove v prosti luki in se prepričati, ali bi ne bili morda pripravi za tihotapstvo, kar bi se seveda moralo preprečiti. Pri prvem potoku ni bilo take nevarnosti. Pri podzemskem toku "Ključa" pa so našli, da gre tik ob skladišču št. 2 in da bi bila mogoča zveza tega podzemskega rova z neko kletjo skladišča št. 2. Financa si je nato ogledala dotično klet, ki jo je imel v najemu trgovec Armido Baslisco in jo je uporabljal za tranzitno blago. Pri prvem pregledu niso našli v kleti nič posebnega. Ko so pa potem preložili blago, so našli pod blagom pokrov v tleh. Ko so vzdignili pokrov, se je odprla pod njimi odprtina, široka 1 meter 20 centimetrov in globoka 6 cm. Iz te luknje je vodil vodoraven, v mogočne temeljne kvadre vsekan rov, okoli pet metrov dolg rov v podzemsko strugo potoka "Ključa." Preiskovalci so od-tod prodirali po potočni strugi navzgor, da so prišli pod ulico Geppa, kjer so našli zvezo struge s kletjo nekega

skladišča v pritličju hiše št. 8. Preiskavi pod zemljo je sledila preiskava nad zemljo. Skladišče v ulici Geppa št. 8 je bilo zaprto, a na vratih je bil pribit napis: "Ključ pri G. Walterju, ul. Vidali 6." Tega Walterja s ključmi seveda ni bilo na napovedanem naslovu. Preiskava je dognala, da je vzel skladišče svoj čas v najem neki Enrico Milozzi, trgovec iz Rima, ki ga je pa pozneje dal v podnajem trgovcu Armidu Basdiscu. V isti hiši se nahaja tudi neka garaža, in tudi ta garaža je imela podzemsko zvezo s Ključevno strugo.

V kleti skladišča št. 2 v prosti luki so našli lepo šte-tilo vreč kave in kakih dvanajst nepremočljivih vreč, ki so držale po 30 do 35 in še več manjših, ki so držale po 15 do 20 kilogramov kave. Jasno je torej bilo, da se je po tej podzemeljski poti tihotapila kava. Ravno tako so našli v skladišču v ulici Geppa št. 8 ogromne množine kave. Kolikor se je doslej moglo ugotoviti, je tvrdka Baslisco v času, kar je imela v najemu klet v skladišču št. 2 v prosti luki, kupila okoli 200 kvintalov kave. Ker je oblast v ob-eh skladiščih zaplenila okoli 100 kvintalov, je bilo doslej prodane iztihotapljene kave okoli 100 kvintalov. Ker se plača za kvintal kave nič manj ko 1300 lir carine in 100 lir užitnine skupaj torej 1400 lir, je to tihotapstvo prineslo tihotapcem lepo vsoto 140.000 lir. Če bi bili spravili v denar tudi sedaj zaplenjeno kavo, bi bil ta dobiček znašal 280.000 lir.

Finančni oblasti se je tako posrečilo, da je našla tihotapsko pot in tudi polovico iztihotapljenega blaga. Ni se ji pa posrečilo zalotiti glavnih krivcev. Aretiranih je le par delavcev, dočim so pa tisti, ki so zasnovali ta imenitni načrt in vodili podjetje, izginili pravočasno ter oblasti niti ne vedo, kdo in kaj so.

ROMUNIJA NE SPREJEMA BREZPOSELNIH.

Romunska vlada je odredila, da se romunske meje popolnoma zapro proti doseljevanju brezposelnih, ker je velik del lastnega delavstva brez posla. Vsakega tujca, ki bi kljub temu prišel v Romunijo iskat dela, bodo zaprli in nato izgnali čez mejo.

V VSAKO HIŠO VSAJ EN KRŠČANSKI ČASOPIS.

Ob koncu lanskega leta je zapisal trierski škof dr. Bornewasser v svojem škofijskem listu med drugim: "Iz vseh krajev škofije mi prihajajo poročila, da so gg. duhovniki z veliko vneom sledili navodilom svojih škofov, da se ohrani in še bolj razširi katoliško časopisje. In tudi vspehi so v krajih, kjer se je intenzivno delalo, naravnost presenetljivi. Prav zato se zahvaljujem duhovščini, ki se je zavzela za to tako važno zadevo, iz vsega srca. Seveda pa moramo gledati, da to, kar smo dosegli, tudi ohranimo in pomnožimo. Zato vas prosim da imate to zadevo vedno pred očmi. V ta namen govorite zopet in zopet od časa do časa, kako važna zadeva je katoliško časopisje. Sploh je to ena najvažnejših dušnopastirskih zadev, zato poskrbite, da vsaka katoliška družina vzdržuje vsaj en katoliški časopis."

LOV NA ORLA.

Neki francoski lovec je videl v zraku zanimiv prizor: okoli 3000 vran je zasledovalo mogočnega orla, ki jim je hotel uiti. Lovec je orla sestrelil; od konca ene peroti do konca druge je meril tri metre.

SVINEC NAMESTO ZLATA.

Te dni so poslali iz Južne Afrike v London zlata v palicah v vrednosti 10 milijonov funtov. Na doslej še nepojas-njen način je to zlato na vožnji izginilo. Ko je Državna banka odprla v Londonu železne zaboje, je zapazila, da so bile plombe ponarejene, v zabojih pa je bil namesto zlatih palic — svinec.

— Syracuse, N. Y. — Severno države New York je pred par dnevi divjal hud vihar s snežnimi zameti, kar je oviralo in otežkočilo promet.

ZALOSTNE POSLEDICE BEDE.

Prodajal svojo kri, da je preživel družino.

Passaic, N. J. — Ameriki, kjer se razmečejo milijoni dolarjev po nepotrbenem se dogodijo slučajni vsled bede, kateri človeka presunejo v dno srca, tako tudi naslednji:

John Murray je imel malo kupčijo, katera mu je pa šla le rakovo pot in tako je bil pred štirimi leti na cesti brez sredstev in strehe s svojo družino obstoječo iz petih oseb, med temi trije nedorasli otroci. Ni mogel drugega dela dobiti, se je podal, da je prodal svojo kri, kjer je bilo potreba, da je preživel sebe in družino. V teh štirih letih se je podvrnil nad sto operacijam kjer so mu vzeli vsako pot po en kvart krvi, za kar je dobil od vsakega kvarta po \$75. Danes je mrtev, v naj-lepši moški dobi 38 let. Njegova preje robustna postava je postala le seneja prejšnje, radi izgube krvi.

Ko je Murray se lotil te ne-navadne kupčije ni svoji družini povedal, ker če bi bil, bi ga žena gotovo ne pustila, da bi se toliko žrtvoval. Pred enim letom pa, je postal že

tako slaboten, da ni mogel več s tem poslom toliko zaslu-žiti, da bi mogel preživeti družino. Pred enim tednom pa, ko je že poslednji cent izginil iz žepa, v shrambi pa ni bilo grizljaja kruha, je, kakor je bil slaboten, se podal proti bolnišnici, kjer bi bil zopet rad zaslužil kakor prej, "krvavih" \$75. Sredi pota se pa vsled mraza, lakote in slabosti zgrudi. Prišel je mimo policist, ki je mislil, da je Murray pijan, tira ga na policijsko postajo, kjer je — izdihnil.

Leninova mumija.

Sedaj doznamo, da so Leninovo truplo tako površno in hitro mazili, da je začelo trohneti in so morali grobnico zapreti. Posebna komisija je sedaj določila, da bodo truplo popolnoma mumificirali. Mumificiranje bo izvršil profesor Vorogiev iz Harkova, oziroma ga je moral sedaj že izvršiti. Kajti ruski listi so pisali o tem v začetku julija in so rekli, če še tako skrbno dela, da bo dogotovil delo v štirih tednih. Sovjeti nekega mesta so poslali v Moskvo prošnjo, naj se zadnji dan v tednu ne imenuje več nedelja, tem-več Leninov dan in naj se to uradno določi.

Sedem otrok — sreča.

Neki hrvatski izseljenec v Argentini v južni Ameriki je dobil pred kratkim sedmega sinčka. Po zakonskih določ-bah mu je bil sam predsednik republike krstni bote, ki je otroka bogato obdaril in mu dal tudi svoje ime.

ŠIRITE
A. S. in EDINOST

POZOR!

Naše naročnike iz Chicago povabimo, da pridejo po stenski koledar v naš urad, ker zastopnik ne bo imel časa iti po hišah. Za nje veljajo iste določbe, kakor oznanjeno! Uprava A. S. in Ed. in A. M.

SLOV. KAT.
PEVSKO
DRUŠTVO
"LIRA"

Pred. Anton Grdina
1053 E. 62nd St.
Podpreds. in pevovodja, Peter Sinovršnik
6218 St. Clair.
Tajnica: Rose Horvat
6711 Edna Ave.
Kolektarica: Mary Hrastar.
5901 Prosser Ave.
Seja se vsaki prvi četrtak v mesecu v pevski sobi stare šole St. Vida.
CLEVELAND, O.

DR. SV. CIRILA IN METODA
Štev. 18. S. D. Z.
CLEVELAND, O.

V društvo se sprejmejo člani od 16. do 55. leta starosti. Zavarujete se lahko za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine. Za Bolniško podporo se lahko zavarujete za \$7.00 ali \$14.00 na teden. V društvo lahko vpišete tudi svoje otroke od 1. do 16. leta starosti. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na društveni odbor. Društvo zbiruje vsako 3. nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Knausovi mali dvorani. Predsednik Anton Strniša 100- E. 72nd Pl.
Podpredsednik, John Terček
Tajnik, John Widervol 1153 E. 61st St.
Zapisnikar, Frank Merhar.
Blagajnik, Josef Zakrajšek St.
Nadzorniki: Josef Zakrajšek ml., Anton Widervol st., Josef Mateučič.
Zdravnik, Dr. J. M. Seliškar.
Zastavonoša, John Jerman.
Redar, John Peterlin.

DR. SV. MARIJE MAGDALENE,
štev. 162, K. S. K. J.
CLEVELAND, OHIO.
Predsednica, Helena Mally
1105 E. 63. St.
Podpredsednica, Johanna Pelan.
Tajnica, Josephine Menart
1277 Norwood Rd.
Zapisnikarica, Rose Hrovat.
Blagajničarka, Frances De-bevec 6022 Glass Ave.
Zdravnika, Dr. J. Seliškar in dr. M. Oman.
Seja se vsaki prvi ponedeljek v mesecu v stari šoli sv. Vida. Asesment se tudi po-bira vsakega 18. in 19. v me-secu od 7. do 8. ure zvečer na domu.

DRUŠTVO SV. VIDA
štev. 25, K. S. K. J.
CLEVELAND, O.
Preds. Anton Strniša 1001 E. 73 Place.
Pod Preds. Jos. Žulič.
Tajnik, Anthony J. Fortuna 5093 E. 64 St.
Zapisnikar, Jos. Ponikvar.
Blagajnik, John Mele.
Nadzorniki: Jos. Ogrin, John Vi-dervol, Jos. Germ.
Zastavonoša, Joe Baznik.
Vratar, Jacob Korenčan.
Bolniški obiskovalec, Joseph Ogrin 1051 Addison Rd.
Zdravnika, Dr. J. M. Seliškar in Dr. M. J. Oman.
Društvo zbiruje vsako prvo ne-deljo v mesecu v Knausovi dvorani. Asesment se pobira na seji same od 10. dopoldne do 4. ure popoldne. V društvo se sprejmejo člani (ice) od 16. do 55. leta.
Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa za do smrtne zavarovalnino in sicer: za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine. V društvo se sprejemajo tudi otroci od 1. do 1. leta.
Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se nazna-ni pri tajniku samo, da dobi zdrav-niški list in karto in naj se ravna po Jednotnih pravilih stran 102 do 109.

14. Nasvet za Božično darilo

Slovenske klavirske skladbe.
Našim rojakom, \$.30
Ob morski obali45
Srčno veselje45
Vesela plesalka45
Kot nekdanj v maju45
Ljubavno življenje45
Primorski odmevi50
Naročeno skupaj \$2.50.
Naročite lahko tudi vsak komad posebej.

NAROČILO POŠLJITE na:

TVRDKA EDINOST,
1849 W. 22nd St.,
CHICAGO, ILL.

HANKAN JEWELRY CO., Inc.

Proti takojšnjemu plačilu ali na obroke.
NE POZABITE — BOŽIČ SE BLIŽA

Mi smo pripravljeni za vas in smo v stanu vam postreči z veliko zalogo draguljev, ur in zlatnine sploh.

Mi sami inportiramo vse diamante, kar nam omogoči, da smo pri vsakemu predmetu, ki ga pri nas kupite za 25 odstot. cenejši.

KUPITE KAKOR JE VAŠA VOLJA IN PLAČAJ-TE KAKOR JE VAŠA VOLJA.

PRSTAN S PRISTNIM DIAMAN-TOM 18-KARATNO BELO IN ZE-LENO ZLATO
OD \$13.50 DO \$500.00

URE ZAPEST-NICE OD
\$9.50 DO \$150.

ELGIN URE OD

\$15.00 DO \$75.00

Denar se z veseljem vrne ako ne boste z našim blagom zadovoljni.

Prepričajte se pri nas predno kje drugje kupite.

NAD 10 LET SMO ŽE V TEJ KUPČIJI.

Mi vas opremimo z očalami, da boste dobro videli.

2209 West 22nd Street, blizu Leavitt,
CHICAGO, ILL.

Phone: CANAL 5496.

JOS. MURN
SLOVENSKI ČREVLJAR
1011 N. Chicago St.
JOLIET, ILL.

ZA ROŽE

telefonirajte 65
Chicago Carnation Co.
407 Jefferson Street
Joliet, Illinois.

GRDINA IN SINOVI.
PRVI SLOV. POGREBNI
ZAVOD
1053 E. 62nd St.
CLEVELAND, O.
Randoiph 1881

J. KOSMACH
1804 W. 22nd St Chicago, Ill
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNISEV, ŽELEZ NINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA Najboljše delo, najnižje cene Prevzame barvanje hiš zu naj in znotraj, pokladan stenski papir.
Phone: Canal 0490.

PRIDITE
IZ
SEVERA
**PRIDITE
K NAM...**

Želite začeti s hranilno vlogo ali varno investirati Vaše prihranke.

Posojujemo denar na poljub-ne obroke na zavarovane in dogotovljene hiše.

Pošiljamo denar v Jugoslavijo in druge kraje Evrope.

Pri nas lahko kupite paro-brodni listek na katerokoli črto.

Ako potrebujete nasveta v kakšni stvari, naše zanimanje je Vaš vspeh.

PRIJAVITE SE

na banki, ki je znana po vseh Zedinjenih državah

KASPAR AMERICAN
STATE BANK

je sigurna in konservativna banka

1900 BLUE ISLAND AVE.
vagal 19. ceste

CHICAGO, ILLINOIS

PRIDITE
IZ
JUGA.

PRIDITE
IZ
VZHODA

HAGARIN SIN

ROMAN. PAUL KELLER. — F. O.

"Ali mi hočeš očitati, očitati zdaj, ko mi je itak hudo pri srcu?"

"Očitati? Ne! Saj si nekoč prav zvito ravnal. Četudi je bila Marta tebi najljubša, krasno in dobro dekle, lepa in nedolžna in neizkušena pri osemnajstih letih, kot nalašč, da jo kdo zapelje — pa bila je uboga dekla in dekle ne more vzeti bogat gostilničarjev sin. Samo dobro ime ji je lahko vzel, potem pa — spodil."

"Gottlieb, ne zneumni me! Spremeniti ne moreš nič. Saj mi je bilo dovolj hudo."

"Res, hudo? Že verjamem; to je vse, kar je mogoče. Hudo! Lepa Marta ti je bila seveda ljubša kakor grda, suha Muellerjeva Ana. Hudo! Toda Muellerjeva Ana je imela denarce. Rekla je: Dokler ne gre Marta iz hiše, ne pridem kot gospodinja v pivnico. Tako si odpovedal Marti službo. In kaj naj stori dekle, če se ji odpove služba? Iti mora, iti, četudi je taka. In šla je, ne da bi ti storila sramoto, ne da bi zahtevala od tebe denar — šla je."

Gostilničar je poslušal te očitke z bolečim srcem.

"In jaz! — In jaz!"

Stari hlapec se je usedel počasi na klopcu v hlevu. Govoril je kot sam s seboj.

"Jaz — jaz sem bil prav dober z njo — pazil bi bil na njo kot na punčico svojega očesa — hranil bi jo bil s svojimi rokami, kakor bi bil mogel — noč in dan bi bil delal, roke obrabil zanjo —"

Bricko je zajokal. Čez nekaj časa je mogel zopet govoriti.

"Predobra — predobra ti je bila! Tebi, ki tega nisi zaslužil! Ze ko je odhajala, sem jo prosil. Jaz si ne bi storil nič iz ljudi, tudi otročička bi bil vzredil. Kolikor potrebuje tak otročiček, si zasluži končno tudi še ubog hlapec. Toda ni hotela — tebe je ljubila — in ti si jo odpodil."

Zopet preneha. Nato nadaljuje Gottlieb:

"Mesec dni sem se srdil nanjo. Potem pa nisem mogel več vzdržati, šel sem za njo. Hotela je iti v Liegnitz in si najeti stanovanje. Jaz za njo v Liegnitz. Spraševal sem za njo pri mesarjih, pekih, trgovcih, kočarjih. Nihče ni nič vedel o Marti. Vrnil sem se zopet domov. Sto in stokrat sem bil pri starih Hellmichovih in vprašal, če kaj vedo o hčerki. Jokala sta, vedela pa nič. In danes dobim prvo poročilo."

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljšo svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR.

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 6319.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Dajte sebi in svoji družini BOŽIČNO DARILO

s tem, da pričnete s shranjenjem vašega denarja v naši banki. Tako darilo nima le začasno vrednost, ampak bo postajalo od časa do časa večje važnosti.

Hranilna knjižica napravi idealno božično darilo. Preskrbite si jo še danes.

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

lo po šestindvajsetih letih! Umrla v težki uri — brez pomoči — zunaj na polju."

"Meni — se vrti v glavi!" pravi gostilničar in odide iz hleva. Dolgo je trajalo, da se je vrnil. Hripavo reče:

"Zdaj je vse minilo! Ne da se več popraviti. Kaj mi je pa zdaj storiti?"

Gottlieb Penker ga ostro pogleda. Z glasom, ki se mu je tresel od razburjenosti, pravi:

"Mislim, da je to jasno! Pridržati ga moraš! Prav tako je tvoj otrok, kakor Bertold ali Kristina, prav tako tvoj otrok!"

"Pridržati — pridržati ga ne morem! Kaj bi rekla Ana?"

"Ana? — Ti — ti — ti strahopetec ti! Seveda, če mora ubogo dekle to verjeti, če mora bolj bedno poginiti kakor živinče, to ni nič — ampak — to bi bilo strašno — če bi se ta malo jezila ali razburila."

"Ne govori tako! Jaz ne morem vendar — jaz, ki imam tako mesto v vasi — štiri leta je bil zaprt — prišel je z berači in potepuhi."

"Kdo pa je kriv?" vpije Gottlieb. "Nimaš ti tega na vesti? Štiri leta in da hodi z godci in vse? Hartmann, če boš zdaj zopet nesramen, stopim na ulico in povem vsem ljudem v obraz, kakšen mož si."

"Tega ne boš storil, ko si bil vse življenje v moji hiši."

"To bom storil, kakor resnično stojim pred teboj! Vse življenje sem bil v tvoji hiši — res! Pa sem ti tudi vse življenje pošteno služil. Še kakega lopovstva pa ne dopustim."

Hartmann se nasloni na steno in zapre oči.

"Le stori! Razvpij me! Vzemi mi zakonski mir!"

Gottlieb se nasmehne.

"Zakonski mir, to si dobro povedal! Če imenuješ svoje večno hlapčevstvo zakonski mir —"

"Žena ima svoje pravice."

"Da, zdi se mi, da samo žena, drugi nihče, ne ti, ne kdo drugi."

"Tega ne morem storiti! Kaj bi rekli ljudje, ko sem župan, cerkveni ključar in imam sam družino."

"No, potem sva midva pri kraju. Viljem. Stori, kar hočeš, in jaz bom storil, kar hočem."

Gottlieb se obrne k vratom.

"Gottlieb, menda vendar ne boš —"

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

MEGLICH & ANDOLEK

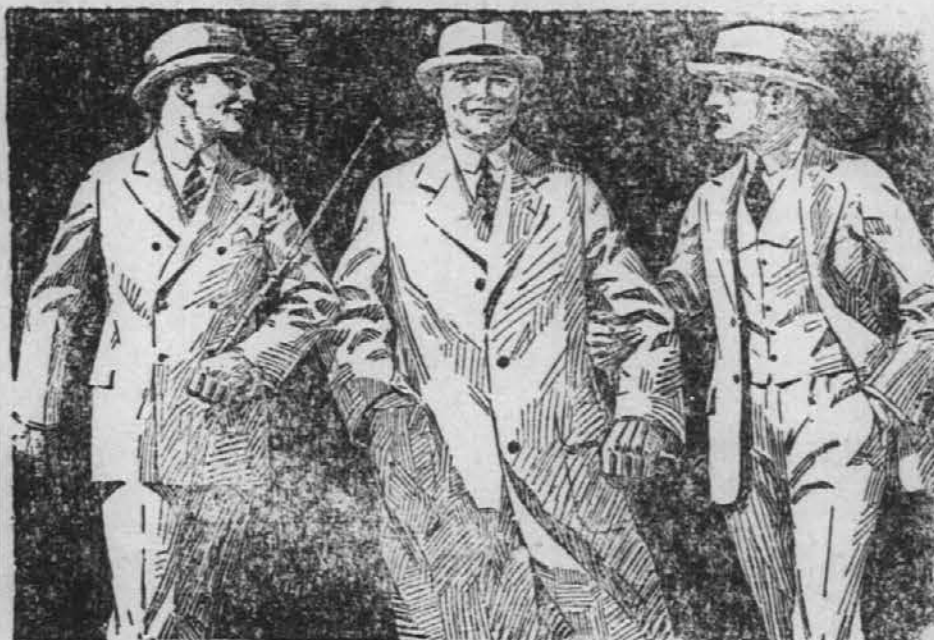
Priporočava gospodinjam svojo moderno urejeno mlekarino. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno najboljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

POVRŠNE SUKNJE

IN OBLEKE Z DVOJNIMI HLAČAMI

VELIKA ZALOGA VSAKOVRSNIH JESENSKIH OBLEK PO:

\$30.00 - \$35.00 - \$40.00 in višje

Ta vrednost je mnogo večja, kakor smo jo mogli še kdaj ponuditi v drugih sezonah.

Pa ne samo, da je vrednost večja, ampak tudi izbira je večja in dobro zamišljena, bolj kakor kdaj prej v tej trgovini. — Fantje in mladi možje bodo našli v naši trgovini različnosti v oblekah, natančno narejene po najnovejšem modelu in prihajajočem stilu, katere kupovalci sedaj najbolj zahtevajo. Odraščeni možje pa bodo našli v tej izbiri sedanje in konservativne prejšnje mode obleke, ki so priljubljene njihovu okusu.

Povabljeni ste, da se zgledate v naši trgovini in si ogledate naše nove jesenske obleke.

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA

1800—1818 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

(Č.)

(Nadaljevanje s 1. strani.)

najmlajši šele eno leto star, se je Mlakar zatekal nato pod streho svojega brata posestnika v Novi Vasi pri Slovenski Bistrici. A tudi tu ni nehal pijančevati. Neprestano pijančevanje je prineslo seveda v Mlakarjevo rodbino stalne prepire, ki jih je v nedeljo usodno končal. Pri zopetnem prepiru je Mlakar svojo ženo umoril in nato še mrtvo obesil. Po strašnem zločinu je neznanokam izginil, domneva se pa, da je končal tudi svoje nesrečno življenje.

Krvavo nasilje na Belem polju.

Ferad beg Draga je napisal na naslov ministra notranjih zadev sledeče pismo: "Gospod minister! Kakor je Vam znano je bil pred nekaj dnevi ubit na potu med Šohavico in Belim poljem g. Boško Boškovič. Oblast ubijalcev ni mogla najti. Razširjali pa so govorico, da so ga ubili okoliški muslimani. Ta govorica pa je plemu Vasojevičev silno razdražila, tako da je vsak lahko videl, da plemu Vasojevičev nekaj pripravlja. Samo oblasti tega niso videle. Muslimani so povedali oblastim, da se Vasojevičev boje in so poslali tudi posebno deputacijo v Plevlje, ki je okrožnemu načelniku in meni vso nevarnost pojasnila. Oblast pa ni ukrenila ničesar v varstvo muslimanov. Ta nebržnost se je strašno maščevala. Vasojeviči so pod vodstvom nekega rezervnega oficirja napadli mirne muslimane v okraju Šohavica in so jih nad 150 pobili. Tako se glasi moje poročilo od prvega dne. Koliko so jih pobili še pozneje in koliko hiš so požgali, mi ni znano. Kasneje je sicer pri-

šla žandarmerija na lice mesta, toda ni nikogar zaprla. Gospod minister! Za ta zločin je odgovorna v prvi vrsti upravna oblast. Ta je bila na nevarnost pravočasno opozorjena in oblast bi bila lahko ta zločin preprečila. Okolnost, da noben napadalec še do danes ni zaprt, je za oblasti še bolj obtežena. Zato pričakujem od vas, gospod minister, da boste napravili vse, da varuje država svojo avtoriteto."

Krvav napad v Streliški ulici.

V nedeljo zvečer dne 26. novembra je pijana trojica mladeničev v Streliški ulici napadla 22-letnega mesarskega pomočnika Ivana Snoja, ki je šel s svojo družico Minko Sagadinovo domov, in ga teko ranila. Nekako okoli 11. je odšel Snój s spremljevalko preko Karlovskega mostu za Gradom. Takoj za njima pa so odšli omenjeni trije mladeniči. Ko sta Snój in Sagadinova prispela v Streliško ulico, so vsi trije mladeniči obkolili Snoja in se predno se je zavedel, je eden izmed napadalcev potegnil nož ter ga osemkrat sunil. Sagadinova ki se je napadalec prestrašila, je stekla proč ter kričala na pomoč. Prišla sta dva moška na pomoč, a zlikovci so jo odkurili: Snoja težko ranjenega so pa nrepeljali v bolnišnico. Napadalec so kasneje izsledili, kateri se pa zagovarjajo, da so bili vinjeni.

Ni maral jerobstva.

Vrhovni nadzornik čehoslovaške armade, general Ma-char je podal ostavko, ker se baje Francozi je preveč mešalo v vojaške zadeve na Češkem.

Fine prekajene in "sugar cured" šunke in slanina lastnega izdelka, najprijetnejša ga duha in okusa. Poskusite jih še danes.

THE J. C. ADLER CO.
Telefon 101
Bluff and Jefferson Sts.
Joliet, Ill.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society)

št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois.
Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1924:

Predsednik George Ston
Podpredsed. ... John Kramar
Tajnik Paul J. Laurich,
Zapisnikar Frank Vider
Blagajnik Jos. Gršit
Reditelj Martin Bluth

Nadzorniki:

Anton Šraj ml., Anton Bar-bich, Frank Vranickar.
Društvo šteje 494 članov in članic ter 182 otrok. Za 50c. na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo \$12,149.50 bolniške podpore.

Dne 1. marca 1924. se je nahajalo v blagajni \$4788.87.

Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko varujete za posmrtnino in bolniško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagrade za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Društva plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvo.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich
815 N. Chicago St.; tajnik Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Ger-sich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

Well Installed THE MONCRIEF FURNACE

Postavimo jih v bližini 50 mil od Joliet.

Imamo zalogo železnine vseh vrst.

Joliet Slovenian Sheet Metal Shop

Jos. M. Klemenčič, lastnik

1214 N. Broadway

TELEPHONE 1255-M.

Gutter, Cornish, Slating, Ceiling Work.